

Bruk av innleid arbeidskraft fra bemanningsforetak m.m.

1. Innleiekampanjen 2019 fra Fellesforbundet

Fellesforbundet har som en prioritert sak i 2019 lansert det som kalles "Innleiekampanjen 2019". Målet for kampanjen er å redusere bruken av innleide, og å øke andelen egne, fast ansatte.

Norsk Industri ble først gjort oppmerksom på både innleiekampanjen og endringer i vilkår for søknader om rotasjonsordninger fra våre medlemsbedrifter. Vi har i etterfølgende samtaler og møter med Fellesforbundet gitt klart uttrykk for at vi ikke er enige i budskapet som ligger i forbundets veiledning til lokale tillitsvalgte. Vårt budskap, som er formidlet til Fellesforbundet, er oppsummert i dette dokumentet.

2. Felles erkjennelse av behovet for innleid arbeidskraft fra bemanningsforetak

Det er erkjent av både Fellesforbundet og Norsk Industri at innleie av arbeidskraft fra bemanningsforetak er nødvendig for store deler av industrien i Norge, spesielt for de oljerelaterte bedriftene og skipsverftene.

Innleie av arbeidskraft fra bemanningsforetak i denne industrien er nødvendig del av bemanningsplanleggingen, men i varierende omfang, avhengig av prosjekter og arbeidsomfang. Slik innleie er ikke en unntaksvis hendelse, men tvert om en nødvendig og konstant faktor. Fellesforbundet er ikke uenig i dette.

Fellesforbundet har i samtaler med Norsk Industri gjentatte ganger bekreftet at forbundet verken har til hensikt å begrense omfanget av lokale innleieavtaler eller lokal praksis knyttet til inngåelse av innleieavtaler i de oljerettede bedriftene og skipsverftene.

3. Fokus på nivå for egen grunnbemanning i innleiebedriften ved evt. inngåelse av innleieavtaler etter aml. §14-12 (2)

Det vil være helt nødvendig å ha fokus på nivå for egen grunnbemanning i bedriftene. Det er viktig å ha et riktig nivå for egen grunnbemanning som er økonomisk forsvarlig samtidig som det gir tilstrekkelig sikkerhet og forutsigbarhet for arbeid for egne ansatte.

Grunnbemanningsnivået justeres etter informasjon og drøftelser mellom bedriften og tillitsvalgte knyttet til bedriftens fremtidsutsikter og arbeidsomfang.

Det er ikke uenighet mellom organisasjonene at bemanningsbehov utover egen grunnbemanning må dekkes, enten ved å sette ut arbeid til eksterne underleverandører eller ved å benytte innleid arbeidskraft.

I drøftelsene mellom bedriften og tillitsvalgte om nivå for egen grunnbemanning vil forhold som rekruttering, herunder tilgang til kvalifisert arbeidskraft, lærlinger og kompetansebehov, knyttet til de ulike fagdisiplinene, naturlig berøres.

Norsk Industri presiserer at innleie fra bemanningsforetak kan foretas i samme utstrekning som det kan avtales midlertidig ansettelse etter aml. §14-9 andre ledd bokstav a til e, eller det kan foretas innleie med hjemmel i innleieavtale med tillitsvalgte etter aml. §14-12 andre ledd. Det kan følgelig ikke utledes at det er ulovlig med innleie fra bemanningsforetak uten innleieavtale med tillitsvalgte. Hvorvidt innleie er lovlig etter aml. §14-12 (1) avhenger av en konkret vurdering av det enkelte innleieoppdraget opp mot vilkårene i §14-9 andre ledd bokstav a til e.

Dersom det er aktuelt å drøfte innleieavtaler med tillitsvalgte, er det naturlig at dette gjøres ifbm med drøftelser om egen grunnbemanning. Den aktuelle tidshorizonten som ligger til grunn for grunnbemanningsdrøftelsene vil normalt også være aktuell tidsperiode for evt. innleieavtale. Det presiseres at innleieavtaler skal være skriftlige og tidsavgrenset. Bedriftene og tillitsvalgte står likevel fritt til å avholde separate drøftelser om hhv grunnbemanning og evt innleie.

Som ledd i innleiekampanjen har Fellesforbundet utformet 6 spørsmål som tillitsvalgte skal stille seg før det evt inngås innleieavtale etter aml §14-12 (2), og med pålegg om å nekte inngåelse av innleieavtale hvis man må svare ja på ett eller flere av spørsmålene.

Fellesforbundets pålegg til lokale tillitsvalgte om å ikke inngå lokale innleieavtaler grunnet disse spørsmålene, er verken i overensstemmelse med Stortingets eller organisasjonenes forutsetning om at det er de lokale parter på bedriften som har selvstendig beslutningsrett - basert på legitime vurderinger av innleiebehovet - etter aml. §14-12 (2).

Valg av bemanningsforetak skal ikke være tema ved inngåelse av innleieavtaler. Dersom tillitsvalgte nekter å inngå innleieavtale fordi man ikke aksepterer bedrifts valg av bemanningsforetak vil dette være usaklig utøvelse av vetoretten. Slike hendelser bes meldes til oss slik at vi kan ta dette opp med forbundet.

Norsk Industri anbefaler for øvrig at drøftelser om behovet for tidsavgrensede innleieavtaler ikke gjøres prosjektavgrenset. Bedriftene har i perioder mange parallelt løpende prosjekter, og det er viktig at innleid personell fra bemanningsforetak kan benyttes på tvers av ulike prosjekter ved behov. Fellesforbundet er ikke uenig i dette.

4. Innleie fra produksjonsbedrifter

Norsk Industri vil bemerke at det ikke er hindringer i lov- og avtaleverk for at partene på bedriften kan drøfte/avtale innleie fra produksjonsbedrifter dersom det vurderes som hensiktsmessig og er mulig.

Erfaringer fra bedriftene er at det ikke er potensiale for å løse innleiebehovet fra produksjonsbedrifter som innehar den kompetanse som det er behov for, da belastningsbilde i samme marked i de fleste tilfeller følger samme syklus.

Ved innleie fra produksjonsbedrifter gjelder aml. §14-13. Likebehandlingsreglene for lønns og arbeidsvilkår gjelder ikke ved innleie fra produksjonsbedrifter.

5. Fellesbilag 8, punkt 1 til Industrioverenskomsten

Fellesbilag 8, punkt 1 har bestemmelser om innleie av arbeidstakere fra både produksjonsbedrifter og fra vikarbyråer.

Så tidlig som mulig og før bedriften inngår avtale om å leie inn arbeidstakere, skal omfang og behov drøftes med de tillitsvalgte.

Det vises til Fellesbilag 8, punkt 1 for de konkrete prosessbestemmelsene som er avtalt mellom Norsk Industri og Fellesforbundet, samt bestemmelser om likebehandling av lønns- og arbeidsvilkår for innleid personell fra bemanningsforetak m.m.

6. Arbeidstid og rotasjonsordninger

Kopi av innleieavtalene i innleiebedriftene skal ikke oversendes til Fellesforbundet, eller andre forbund, for eksempel i forbindelse med søknader om rotasjonsordninger, verken fra innleiebedriften eller fra bemanningsforetak. Norsk Industri og Fellesforbundet er enige i at det kun er de lokale parter som skal ha kjennskap til det konkrete og faktiske innholdet i innleieavtalen(e).

Ved søknader om rotasjonsordninger er det tilstrekkelig at lokale parter bekrefter i felles skriv eller i separat protokoll at innleieavtale foreligger, evt. med angivelse av avtaledato og varighet.
